

SUOMEN SUKUTUTKIMUSSEURAN KIRJASTO

Kun Suomen Sukututkimusseura vuonna 1917 perustettiin, sen tarkoituksien saavuttamiseksi päätettiin ruveta kokoomaan ja ylläpitämään kirjastoa.

Ennen seuran perustamista oli jo ilmestynyt runsaasti erilaista henkilö- ja sukututkimuskirjallisuutta. Mainittakoon esimerkkeinä mm. Strandberg: Åbo stifts herdaminne (1832), Alcenius: Genealogia Sursilliana (1850) ja Bergholm: Sukukirja (1892). Monia muitakin sukuselvityksiä ja julkaisuja oli ilmestynyt.

Kirjaston tehtävänä oli koota kaikki mahdollinen jo ilmestynyt kirjallisuus, säilyttää seuran omat vastaisuudessa ilmestyvät julkaisut ja hankkia muuta sukututkimukseen liittyvää kirjallisuutta, aikakauslehtiä ym.

Sukututkimusseura sai oman kodin muiden tieteellisten seurojen joukossa, niiden omistamassa ns. "Pöllölässä", mistä se 1930-luvulla muutti muiden mukana Säätytalolle. Valtio vaihtoi Pöl-

lölän Säätytalo, kun se jäi tyhjäksi. Siellä ollut Eduskunnan kirjasto muutti juuri valmistuneeseen Eduskuntataloon.

Sukututkimusseuran ensimmäisenä kirjastonhoitajana toimi Arne Jörgensen. Jo ensimmäisessä seuran julkaisemassa vuosikirjassa oli vetoomus kirjaston kehittämiseksi. Jäseniä kehoitettiin lähettämään vasta perustettuun käsikirjastoon kaikenmoista sukututkimusta koskevaa kirjallisuutta sekä kotimaista että ulkomaista.

Unelma oli saada laaja kirjasto, mutta taloudellinen tila ei antanut myöten ostaa kirjoja. Siksi toivottiin, että jäsenet tahtoisivat lahjoituksilla edistää kirjaston kasvua.

Pian alkoikin tulla käsikirjoituksia sekä kuolinpesistä, laitoksista ja yksityisiltä henkilöiltä kirjamateriaalia. Valtioltakin toivottiin auttavaa kättä, mutta muutaman vuoden perästä saatettiin todeta, että genealogia on saanut kovin vähän ymmärtämystä yleiseltä taholta.

Julkaisujen vaihtoon ryhdyttiin eri tieteellisten seurojen kesken niin kotikiin ulkomailla. Näin saatiin runsaasti sarja- ja aikakauslehtimateriaalia.

Seuran toiminnan ja erikoisesti sen kirjaston kehittäjänä on syytä mainita Tampereella koulunsa käynyt ja siellä pankkimiehenä toiminut Osmo Durchman. Hän oli intomielinen sukututkimusharrastuksen eteenpäin viejä. Itse hän on kertonut jo opiskelijana työskennelleensä "haltioitumisen valtaamana arkistoissa ja kirjastoissa. Hän tuli Tieteellisten Seurojen Kirjaston palvelukseen vuonna 1946 ja toimi siellä kuolemaansa asti vuoteen 1959. Kaikkien tieteellisten seurojen kirjastot olivat saaneet kotipaikan Säätytalolla ja niitä hoidettiin yhteisen työvoiman avulla. Sieltä hoi-

->

"Laittakaa kahvit pöytään. Me tulemme kaikki."

Pieni lenkki totutulta väylältä ja olimme hänen luonaan kahvilla. Muutama pysähdys ja auto oli tyhjä. Painavat kantamukset käsissä astelimme Mouhijärvellä kohti kotia, jonka ikkunoissa vastaanottajat helpottuneina seurasivat lähestymistämme. Olimme perillä.

Sain kesällä paketissa taulun muistoksi vierailustamme. Se on nyt arvopaidalla kodissamme muistuttamassa matkastamme ja siellä tapaamistamme sukulaisista. Mielestäni matka kannatti tehdä. Uskon muiden olevan samaa mieltä. Tehkää tekin samanlainen. Ette kadu.

dettiin myös tieteellisten julkaisujen vaihdot sekä kotimaahan että ulkomaille.

Osmo Durchman keskittyi erikoisesti Sukututkimusseuran kirjaston kehittämiseen ja kartuttamiseen. Hän kaksinkertaisti sen kirjamäärän 15 vuodessa. Palavalla innostuksella hän kokosi n. 20 000 niteeseen nousseen suku- ja henkilöhistoriallisen keskuskirjaston. Kuollessaan hän antoi mittavan lisän vielä testamentatessaan n. 70 hyllymetriä kirjojaan Seuran kirjastoon.

Tieteellisten Seuran kirjaston kohdaloksi tulivat uudelleen järjestelyt 1970-luvulla. Valtio päätti ottaa Säätytalon edustustarkoituksiinsa ja hääti tieteelliset seurat sieltä osoittamatta niille uusia tiloja. Ne seurat, joilla oli varaa hankkia uudet tilat, muuttivat pois, mutta Suomen Sukututkimusseuralla ei ollut. Niinpä seuran kirjasto jäi sinne ja toimi siellä vielä liki 10 vuotta, kunnes vuonna 1988 oli remontin alta lähdettävä. Säätytaloa alettiin valmistaa Suomeen tulevan Etykin kokouspaikaksi. Tänä päivänä tiedämme, että Säätytalo ei olekaan sopiva tälle kansainväliselle kokoukselle, van se tilat aivan muualta. Mitä tapahtuu Säätytalolle, tieteellisille seuroille ja Suomen Sukututkimusseuran kirjastolle, jää nähtäväksi.

Tällä hetkellä kirjasto sijaitsee Mariankatu 7:ssä, mistä se sai tilat Kult-

tuurirahaston ja Kordelinin säätiön omistamasta talosta, katutasosta. Kirjastoa oli supistettava Säätytalolta lähtiessä, sillä nykyiset tilat ovat huomattavasti pienemmät kuin entiset.

Nyt on keskityttävä hankinnoissa vain kaikkein oleellisempaan, sillä hyllyt alkavat käydä ahtaiksi, ellei uutta tilaa jostain saada. Sukututkimukset ovat edelleenkin keskeisin hankintakohde ja kirjastoon vastaanotetaan kaikki tehtyt selvitykset, vaikka ne olisivat vähäisiäkin. Myöskin tieto siitä, mitä sukua on tutkittu, missä tutkimustulokset ovat ja voidaanko niitä jostain hankkia, on kirjastolle tarpeellinen.

Tulevaisuuden toiveena on saada kirjaston käyttöön tietokonesysteemi, jolla voitaisiin parantaa asiakaspalvelua ja saada tietoja nopeasti esille. Uusi Suku tutkijaluettelo ja tulossa oleva Suku-hakemisto ovat jo tietokoneella toimitettuja.

Toistaiseksi toimimme entisin menetelmin. Kirjasto on auki maanantaisin klo 16-18 sekä tiistaisin ja torstaisin klo 10-12. Toimisto jatkaa palvelua samoina päivinä klo 14 asti. Kaukolainoja toimitetaan maaseudulle paikallisten kirjastojen kautta. Informaatiota annetaan myös puhelimitse, numero on 90-179 189.